

KARTA CHARAKTERYSTYKI EX 9.01

wg zał. II Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2015/830

Data sporządzenia: 01.06.2017.

Sekcja 1. Identyfikacja mieszaniny i identyfikacja przedsiębiorstwa1.1. Identyfikator produktu

Nazwa mieszaniny/ Nazwa handlowa:

EX 9.01 Zaprawa murarska1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowania mieszaniny oraz zastosowania odradzane:

Do wykonywania robót budowlanych wewnątrz i na zewnątrz budynków, w szczególności do murowania ścian budynku oraz ścian fundamentowych, wykonywania filarów nośnych, murów, sklepień i łuków narażonych na duże obciążenia. Do murowania sklepień cienkościennych, wykonywania posadzek, obrzutek pod tynki wewnętrzne i zewnętrzne oraz do mocowania wszelkiego typu elementów kotwiących.

1.3. Dane dotyczące dostawcy Karty charakterystyki:

Producent: **PPHU „EURO-MIX” Sp. z o.o.**
44-240 Żory, ul. Boczna 6
 Telefon: **32/ 434 44 72, 435 90 99**

Adres e-mail osoby odpowiedzialnej za Kartę ch.: ewa.smolka@euromix.com.pl1.4. Telefon alarmowy Centrum Informacji Toksykologicznej 42 631 47 24 (czynne w godzinach urzędowania)
Informacja udzielana w języku polskim.**Sekcja 2. Identyfikacja zagrożeń**2.1. Klasyfikacja mieszaniny

Skin Irrit. 2;	H315 Działa drażniąco na skórę
Skin Sens. 1	H317 Może powodować reakcję alergiczną skóry
Eye Dam. 1	H318 powoduje poważne uszkodzenie oczu
STOT SE 3	H335 Może powodować podrażnienie dróg oddechowych

2.2. Elementy oznakowania: (zgodnie z Rozp. WE nr 1272/2008)

Piktogram określający rodzaj zagrożenia: GHS07 i GHS05

Hasło ostrzegawcze : **Niebezpieczeństwo!**

H315 działa drażniąco na skórę
H317 może powodować reakcję alergiczną skóry
H318 powoduje poważne uszkodzenie oczu
H335 może powodować podrażnienie dróg oddechowych
Chrom VI na poziomie niższym niż 2 ppm.
 Substancje powodujące uczulenie lub uszkodzenie oczu: klinkier cementu portl.

Zwroty wskazujące środki ostrożności:

P102 chronić przed dziećmi; **P261** unikać wdychania pyłu; **P271** stosować wyłącznie na zewnątrz lub w dobrze wentylowanym pomieszczeniu; **P280** stosować odzież ochronną, rękawice ochronne, ochronę oczu, ochronę twarzy;
P305+P352+P338+P315 W przypadku dostania się do oczu ostrożnie przemyć dużą ilością wody. Wyjąć soczewki kontaktowe. Nadal płukać. Zwrócić się o pomoc lekarską ;
P302+P352+P332+P313 W przypadku kontaktu ze skórą: umyć dużą ilością wody z mydłem. W przypadku wystąpienia podrażnienia skóry, zasięgnąć porady lekarza.
P304+P340 W przypadku dostania się do dróg oddechowych: Wynieść lub wyprowadzić poszkodowanego na świeże powietrze i zapewnić warunki do odpoczynku w pozycji umożliwiającej swobodne oddychanie;
P362+P364 zanieczyszczoną odzież zdjąć i wyprać przed ponownym użyciem.;
P501 opakowanie zanieść do punktu zbiórki odpadów.

2.3. Inne zagrożenia: Kryteria PBT lub vPvB zgodnie zał. XIII – nie dotyczy

Produkt po wymieszaniu z wodą ma odczyn alkaliczny, co w kontakcie z niezabezpieczoną skórą może powodować miejscowe jej podrażnienia, zapalenia. Cement wchodzący w skład mieszaniny zawiera reduktor chromu. Receptury mieszanek są tak skomponowane, by po upływie terminu działania reduktora chromu, chrom VI pozostawał na poziomie niższym niż 2 ppm.

Sekcja 3. Skład / informacja o składnikach

3.1. Substancje - nie dotyczy

3.2. Mieszanina – opis: mieszanka cementu portlandzkiego, spoiw mineralnych, wypełniaczy mineralnych.

Tabela: Substancje wchodzące w skład mieszaniny stanowiące zagrożenie dla zdrowia:

Nazwa substancji i nr rejestracji	udział %	Klasyfikacja substancji	
Klinkier cementu portlandzkiego /CEM I 42,5R/	CAS: 65997-15-1 EINECS: 266-043-4 Nr REACH: wyłączony z obowiązku rejestracji	17	Skin Irrit.2, H315 Skin Sens.1B, H317 Eye Dam.1, H318 STOT SE3, H335
Pyły z produkcji cementu portlandzkiego	CAS: 68475-76-3 EINECS: 270-659-9 Nr REACH: 01-2119486767-17-0065	0-0,7	Skin Irrit.2, H315 Skin Sens.1B, H317 Eye Dam.1, H318 STOT SE3, H335
Wodorotlenek wapnia [Ca(OH)2] /wapno hydratyzowane/	CAS: 1305-62-0 EINECS: 215-137-3 Nr REACH: 01-2119475151-45-0071	0,2	Skin Irrit.2, H315 STOT SE3, H335 Eye Dam.1, H318

Sekcja 4. Środki pierwszej pomocy

4.1. Opis środków pierwszej pomocy

Wskazówki ogólne

Dla udzielających pierwszej pomocy poszkodowanym nie są wymagane środki ochrony osobistej. Należy unikać kontaktu z mokrą mieszaniną. W przypadku wystąpienia jakichkolwiek niepokojących objawów zwrócić się o pomoc lekarską, pokazać opakowanie preparatu lub etykietę.

W przypadku dostania się do dróg oddechowych i jamy ustnej

Wynieść poszkodowanego ze skażonej atmosfery. Gardło i kanały nosowe powinny oczyścić się z pyłu samoczynnie. Jamę ustną przepłukać intensywnie wodą. Zapewnić poszkodowanemu oddychanie świeżym powietrzem. Kontakt z lekarzem powinien nastąpić, jeśli nie ustępuje podrażnienie i uczucie dyskomfortu, takie jak kaszel.

Przy kontakcie z skórą

Zdjąć skażoną odzież i wyczyścić przed ponownym użyciem, zanieczyszczoną skórę przetrzeć na sucho a następnie przemyć dużą ilością wody, co najmniej przez 15 minut. W przypadku podrażnienia lub oparzenia skóry konieczna konsultacja lekarska.

Po dostaniu się do oczu

Nie trzeć oczu. Natychmiast usunąć szkła kontaktowe. Pochylić głowę w kierunku zanieczyszczonego oka, otworzyć szeroko powieki i dokładnie wypłukać pod strumieniem bieżącej wody. Przemywać przez ok. 20 min. (przy odwiniętych powiekach), unikać silnego strumienia wody ze względu na ryzyko uszkodzenia rogówki. W przypadku zanieczyszczenia jednego oka, chronić w trakcie przemywania drugie oko przed zanieczyszczeniem. Jeśli to możliwe zapewnić przemywanie solą fizjologiczną. Skontaktować się z okulistą.

Po połknięciu

Osobie nieprzytomnej lub półprzytomnej nie podawać nic do picia. Jeżeli osoba jest przytomna, przepłukać usta wodą i podać dużą ilość wody do picia. Skonsultować się z lekarzem; w żadnym wypadku nie wolno próbować wywoływać wymiotów.

4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

Produkt również w stanie suchym przy długotrwałym działaniu może działać drażniąco na wilgotną skórę, powodując jej podrażnienia.

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

Należy przestrzegać zaleceń z pkt.4.1.

Sekcja 5. Postępowanie w przypadku pożaru

5.1. Środki gaśnicze: odpowiednie dla lokalnych warunków i środowiska. Niniejsze produkty są mieszaninami niepalnymi.

5.2. Szczególne zagrożenia związane z mieszaniną : brak

5.3. Informacja dla straży pożarnej: Żaden specjalny sprzęt nie jest wymagany. Produkt nie stwarza zagrożenia pożarowego.

Sekcja 6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska (rozszypanie)

6.1. Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych

Noszenie odpowiedniego sprzętu ochrony osobistej: oczy – okulary ochronne
(zabronione jest noszenie szkieł kontaktowych w miejscu pracy)
drogi oddechowe – maska przeciwpyłowa
skóra – właściwa odzież robocza i rękawice

Ograniczyć pylenie. W sytuacjach awaryjnych nie zrzucić do kanalizacji, składować w odpowiednich pojemnikach, unikać wdychania drażniącego pyłu.

6.2. Środki ochrony w zakresie ochrony środowiska

Usuń preparat niezwłocznie dopóki jest suchy, stosując ogólnie dostępny sprzęt budowlany, zabezpiecz przed dostaniem się do ścieków, przed przedostaniem się do kanalizacji i wód bieżących.

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usunięcia skażenia

Unikać tworzenia się pyłu. Przenosić mechanicznie na sucho, najlepiej łopatą do worków.

Sekcja 7. Postępowanie z mieszaniną i jej magazynowanie

7.1. Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania z mieszaniną

7.1.1. Środki ochrony patrz sekcja 8

7.1.2. Zalecenia dotyczące ogólnej higieny pracy Unikać wdychania pyłów. Unikać bezpośredniego kontaktu z oczami i skórą. Po zakończonej pracy należy dokładnie umyć części ciała, które miały bezpośredni kontakt z preparatem. W pomieszczeniach stosować wentylację.

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności

Przechowywać w suchych warunkach wyłącznie w opakowaniach producenta, najlepiej na paletach drewnianych. Magazynować z dala od żywności, napojów i pasz. Chronić przed wilgocią. Przechowywać poza zasięgiem dzieci.

7.3. Specyficzne zastosowania Brak.

Sekcja 8. Kontrola narażenia / środki ochrony indywidualnej.

8.1. Parametry dotyczące kontroli - Wartości graniczne narażenia dla środowiska pracy.

Wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) w powietrzu środowiska pracy:

Pyły cementu portlandzkiego i hutniczego: frakcja wdychalna - 6 mg/m³ frakcja respirabilna - 2 mg/m³

Wodorotlenek wapnia: NDS - 2 mg/m³ - średnia ważona w czasie 8 godz.. Przy narażeniu krótkotrwałym 6 mg/m³

Inne nietrujące pyły: frakcja wdychalna – 10 mg/m³

Zaleca się oznaczenie stężeń pyłów preparatu w powietrzu na stanowiskach pracy.

8.2. Kontrola narażenia

Pomiary, analizy, obliczenia i ocenę zgodności z wymaganiami czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy wykonuje się w oparciu o aktualnie obowiązujące normy i rozporządzenia, stosując specjalistyczne programy komputerowe.

Pracodawca zapewnia system odpylania silosów, w których magazynowane są substancje drażniące, a powstałe odpady poprodukcyjne neutralizuje w miejscu ich powstania poprzez zalanie wodą w kontenerach zamkniętych.

Bezwzględnie stosować n/w środki ochrony osobistej. Unikać bezpośredniego kontaktu preparatu ze skórą i oczami.

W pomieszczeniach zamkniętych stosować przy sprawnie działającej wentylacji. Po pracy oczyścić z pyłów a następnie zdjąć zabrudzone ubranie robocze. Umyć zanieczyszczoną skórę wodą z mydłem.

8.2.1. Stosowne techniczne środki kontroli - kontrola narażenia w miejscu pracy:

W przypadku pyłów stosuje się zamknięte systemy transportujące, a substancje niebezpieczne - drażniące magazynuje się w silosach. Układy produkcyjne mają odpowiednią wentylację, aby utrzymać poziom pyłów poniżej NDS.

8.2.2. Indywidualne środki ochrony, takie jak indywidualny sprzęt ochronny

8.2.2.1. Ochrona oczu Okulary ochronne zgodne z normą EN 166.

8.2.2.2. Ochrona skóry Odzież i obuwie robocze, ochronne zabezpieczająca narażoną skórę, szczelne obuwie.

Ochrona rąk

Rękawice ochronne z warstwą kauczukową od strony wewn. dłoni

- pracownicy produkcji – 1 para na zmianę prod.

- pracownicy laboratorium zakł. – jednorazowe rękawice nitylowe lub latexowe

8.2.2.3. Ochrona dróg oddechowych Jednorazowa półmaseczka filtrująca typu FFP2 z zaworkiem.

Zapewnić odpowiednie lokalne odpylanie stanowisk pracy.

Pracodawca jest obowiązany zapewnić, aby stosowane środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze posiadały atestowane właściwości ochronne i użytkowe oraz zapewnić odpowiednie ich pranie, konserwację i naprawę.

8.2.2.4. Zagrożenia termiczne nie dotyczy

8.2.3 Kontrola narażenia środowiska

W trakcie produkcji na instalacji konieczne są filtry na silosach oraz instalacja odpylająca na stanowiskach pracy. Nie wykonywać zrzutów do kanalizacji. Gotowy produkt przechowywać w miejscu suchym, w oryginalnych opakowaniach, na paletach drewnianych.

Opakowania dodatkowo zabezpieczyć przed wilgocią np. kapturem foliowym.

Sekcja 9. Właściwości fizyczne i chemiczne

9.1. Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych:

wygląd (barwa i postać)	szary proszek
zapach	bez zapachu
próg zapachu	nie dotyczy
wartość pH	11,0 – 13,0 (po zmieszaniu z wodą)
temperatura topnienia/krzepnięcia:	>1250 °C
początkowa temperatura wrzenia:	nie dotyczy
temperatura zapłonu:	nie dotyczy
prężność par	nie dotyczy
właściwości wybuchowe	nie ma zastosowania, substancja nie jest wybuchowa, nie wywołuje reakcji egzotermicznej
właściwości utleniające	nie dotyczy
palność	produkt jest niepalny
gęstość nasypowa	1400 kg/m ³
rozpuszczalność	słabo rozpuszczalny w wodzie w temp.20°C
zawartość rozpuszczalników	0,0
zawartość ciał stałych	100%
lepkość	nie ma zastosowania

Sekcja 10. Stabilność i reaktywność

- 10.1 Reaktywność - mieszanina nie jest reaktywna
 10.2 Stabilność chemiczna – w normalnych warunkach przechowywania i użytkowania produkt jest stabilny.
 10.3 Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji – nie są znane
 10.4 Warunki, których należy unikać - mieszanina twardnieje przy zawilgoceniu i po upływie terminu przydatności
 10.5 Materiały niezgodne - brak
 10.6 Niebezpieczne produkty rozkładu – nie są znane w normalnych warunkach składowania

Sekcja 11. Informacje toksykologiczne

11.1 Informacje dotyczące skutków toksykologicznych – mieszanina nietoksyczna

- Drogi narażenia: Drogi oddechowe - pył może podrażniać gardło i układ oddechowy i powodować kaszel
Droga pokarmowa – może wystąpić podrażnienie ust, gardła i żołądka
Skóra – może wysuszać skórę, powodować reakcję alergiczną. Powtarzający się kontakt z nieosłoniętą skórą może powodować uporczywe podrażnienie lub stan zapalny. Działanie drażniące na skórę związane jest z obecnością w składzie wodorotlenku wapnia.
Oczy – może mechanicznie drażnić oczy (obce ciało), powodować pieczenie gałki ocznej lub zaczerwienienie

Sekcja 12. Informacje ekologiczne

- 12.1. Toksyczność produkt nie jest toksyczny dla środowiska
 12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu Nie ulega biodegradacji, produkt nieorganiczny
 12.3. Zdolność do biokumulacji współczynnik nie został oznaczony
 12.2. Mobilność w glebie nie jest mobilny
 12.5. Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB nie dotyczy
 12.6. Inne szkodliwe skutki działania Brak.

Sekcja 13. Postępowanie z odpadami

13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów

Bezpieczne obchodzenie się z odpadami: stałe odpady i stwardniały produkt traktujemy jako gruz budowlany.

Odpady z produkcji nie są klasyfikowane jako niebezpieczne i w wykazie odpadów

wg *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dn. 09.12.2014r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U.2014, poz. 1923)*

znajdują się w grupie „odpady z produkcji spoiw mineralnych” (w tym cementu, wapna i tynku) oraz wytworzonych z nich wyrobów.

Szczegółowy sposób postępowania z wywożonym odpadem należy każdorazowo uzgodnić z właściwą administracją – zgodnie z wymaganiami *Ustawy o odpadach z dn. 14.12.2012r. (Dz.U.201, poz.21 z późn. zm.)*

Postępowanie z opakowaniem po produkcji: po całkowitym opróżnieniu opakowanie nadaje się do selektywnej zbiórki łącznie z komunalnymi odpadami opakowaniowymi (rodzaj: opakowanie papierowe z warstwą folii HDPE(<5% wagi opak.)- z możliwością oddzielenia folii od papieru)- wg *Ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi z dn. 13.06.2013 (Dz.U.2013, poz.888)*.

Kod odpadu: Suchy produkt : 10 13 82 (odpady z produkcji spoiw mineralnych – wybrakowane wyroby)

Opakowanie - po mechanicznym oddzieleniu wkładki foliowej od papieru : 15 01 01 (opakowania z papieru i tektury)
 oraz 15 01 03 (opakowania z tworzywa sztucznego)

Sekcja 14. Informacje dotyczące transportu

- 14.1 Numer UN (ONZ) - nie dotyczy
 14.2 Prawidłowa nazwa przewożowa – nie dotyczy
 14.3 Klasy zagrożenia w transporcie – produkt przewożony w oryginalnych opakowaniach nie stwarza zagrożenia podczas transportu
 14.4 Grupa pakowania – nie dotyczy
 14.5 Zagrożenia dla środowiska – nie dotyczy
 14.6 Szczególne środki ostrożności dla użytkowników – nie dotyczy
 14.7 Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL 73/78 i kodeksem IBC -nie dotyczy

Sekcja 15. Informacje dotyczące przepisów prawnych

15.1. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i środowiska specyficzne dla mieszaniny:

- **Ustawa z dn. 25.02.2011 o substancjach chemicznych i ich mieszaninach. (Dz.U. 2011 nr 63 poz.322).**
- Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH)
- Rozporządzenie WE nr 1272/2008 (CLP) Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16.12.2008r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozp. WE nr 1907/2006 (REACH).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socj. z dnia 26.09.97. w sprawie ogólnych przepisów BHP (tekst jednolity **Dz.U.2003 nr 169, poz.1650**) z późn. zmianami (**Dz.U.2011 nr 173, poz.1034**)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30.12.2004r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (**Dz.U.2005 nr 11, poz.86**) z późn. zmianami (Dz.U.2008 nr 203, poz.1275) i (Dz.U.2015, poz.1097) .
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (**Dz.U.2011 nr 33, poz.166**).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dn. 20.04.2012r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych oraz niektórych mieszanin (**Dz.U. 2012, poz.445**) z późn. zmianami (Dz.U.2014, poz.145).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 sierpnia 2012 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji chemicznych i ich mieszanin (**Dz.U.2012, poz.1018**) z późn. zmianami.
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dn.06.06.2014 r.(**Dz.U. 2014, poz.817**) w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 sierpnia 2015 r. w sprawie sposobu oznakowania miejsc, rurociągów oraz pojemników i zbiorników służących do przechowywania lub zawierających substancje stwarzające zagrożenie lub mieszaniny stwarzające zagrożenie (**Dz.U.2015, poz.1368**)

15.2. Ocena Bezpieczeństwa Chemicznego – nie sporządzono.

Sekcja 16. Inne informacje

Skróty:

Klasy i kategorie zagrożenia dla substancji wchodzących w skład mieszaniny zgodnie z punktem 3.2:

Eye Irrit.2 – działanie drażniące na oczy kat.2

Skin Sens. 1B – działanie uczulające na skórę kat.1B

Eye Dam.1 – poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy kat.1

STOT SE 3 – toksyczne działanie na narządy docelowe przy narażeniu jednorazowym kat.3

numer CAS – Chemical Abstract Service number

PBT – trwałe, zdolny do akumulacji i toksyczny; vPvB – bardzo trwałe i o bardzo dużej zdolności do akumulacji;

EINECS – European Inventory of Existing Chemical Substances

Rozporządzenie REACH – dotyczy oceny, udzielania zezwoleń i stosowania ograniczeń w zakresie chemikaliów

NDS – najwyższe dopuszczalne stężenie

GHS – globalnie zharmonizowany system klasyfikacji i oznakowania chemikaliów

CLP – rozporządzenie wdrażające system GHS

STOT – działanie toksyczne na narządy docelowe

IATA – Międzynarodowe Stowarzyszenie Transportu Lotniczego

ADR/RID – umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego/kolejowego towarów niebezpiecznych

LC50 –stężenie śmiertelne medialne

Niezbędne szkolenia: nie dotyczy

Ograniczenia w stosowaniu: brak

Inne:

Informacje zawarte w tym dokumencie bazują na poziomie wiedzy dotyczącym omawianego produktu w momencie określonym datą i podane są one w dobrej wierze.

Użytkownikowi zwraca się uwagę na ewentualne ryzyko użycia produktu w celach, do których nie jest on przeznaczony. W żadnym razie nie zwalnia on użytkownika ze znajomości i stosowania wszelkich testów regulujących jego czynności. Użytkownik jest odpowiedzialny za podjęcie wszelkich środków ostrożności przy używaniu produktu. Producent gwarantuje bezpieczeństwo stosowania i wysoką jakość wyrobu w przypadku użycia zgodnego z instrukcją zamieszczoną na opakowaniu. Dokument ten sporządzony został na podstawie badań i obserwacji własnych produktu oraz na podstawie informacji o surowcach wchodzących w jego skład i zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi sporządzania kart charakterystyki.